

SÈRIE 1

Exercici 1

[5 punts]

Opció A

1.

[1 punt]

- Existència dels quatre blocs amb què hem estat treballant, encara que no estiguin explicitats com a tals: fitxa, context històric, anàlisi formal i estilística, i interpretació conceptual.

[0,50]

- En funció del grau de detall i correcció.

[0,50]

2.

[4 punts]

Datació:

- S'admet: 1830 (s'admet primera meitat del segle XIX).

[0,20]

Context històric i cultural:

- Fi de l'Antic Règim. Revolució francesa. Primera Revolució Industrial.
- Revolucions burgeses a França de 1820 i 1830.
- Inici de la consciència de classe del proletariat.
- Augment demogràfic a Europa.
- Evolució artística del Neoclassicisme al Romanticisme.
- Caracterització del Romanticisme: individualisme, nacionalisme, vitalisme, natura, sublimitat i pintoresquisme, recerca d'allò exòtic i oriental...
- Contextualització en el Romanticisme literari (Dumas, Goethe, Schiller...) i musical (Chopin, Beethoven...).
- Dades biogràfiques i de la trajectòria vital de Delacroix.

[4 x 0,20]

Proves d'accés a la Universitat 2024, convocatòria ordinària. Criteri específic d'avaluació

Anàlisi formal i estilística [2 punts]:

Estil:

- Romanticisme, Romanticisme francès.

[0,25]

Característiques:

- Pintura a l'oli sobre tela.
- Format gran.
- Composició oberta i esquema piramidal en el grup principal.
- Predomini del color sobre el dibuix.
- Pinzellada solta, esbossada.
- Gesticulació expressiva en extremitats i rostres.
- Dinamisme a través de les diagonals compositives i de la disposició dels personatges.
- Realisme en la indumentària, la bandera i el paisatge de fons.
- Voluntat d'incloure i d'interpel·lar l'espectador.
- Antecedents i influències:
- Influència de la pintura del Renaixement venecià (Ticià) i del Barroc (Rubens).
- Ressò de la pintura del seu coetani Géricault: *La rai de la Medusa*.
- Contacte amb els pintors anglesos: Constable i Gainsbourght.

[7 ítems correctes màxima puntuació: 1,75]

Interpretació conceptual: tema, significat, funció, destinació... [1 punt]:

Tema:

- Pintura d'història contemporània. Combinació de fet històric i d'al·legoria.
- Inspirada en la revolució liberal de 1830. Revolta de París el 27, 28 i 29 de juliol de 1830, que significa l'establiment d'una monarquia constituent (enderrocament de Carles X i coronació de Lluís Felip d'Orleans). "Lluita del poble per la llibertat".
- Identificació i interpretació dels personatges principals: la figura femenina (Marianne/Llibertat/república/nova França), els diferents grups socials que participen a la revolta (burguesia, proletariat, menestralia...).

Proves d'accés a la Universitat 2024, convocatòria ordinària. Criteri específic d'avaluació

- Presentada al Saló de 1831, va ser adquirida per Lluís Felip (no exhibida en públic fins el 1861).

[0,75]

Significat i símbol:

- En origen tenia una funció de compromís i de propaganda política. Avui és símbol de la revolta de 1830.

[0,25]

Opció B

1.

[1 punt]

- Existència dels quatre blocs que hem estat treballant, encara que no estiguin explicitats com a tals: fitxa tècnica, context històric, anàlisi formal i estilística, i interpretació conceptual.

[0,50]

- En funció del grau de detall i correcció.

[0,50]

2.

[4 punts]

Datació:

- 1999 (s'admet darrer quart o terç del segle XX o primers anys del segle XXI)

[0,20]

Context històric i cultural:

- Fi de la Guerra Freda a Europa i Caiguda del mur de Berlín.
- Creació de la Comunitat Econòmica Europea i de la zona euro.
- Postmodernitat filosòfica.
- La globalització (internet, xarxes socials...).
- Moviments feministes, segona i tercera onada.
- NYC capital artística del món occidental. Creació d'un art americà.
- En l'art valoració del procés creatiu i de la fonamentació teòrica.
- Trajectòria vital de l'autora, de França als Estats Units. Integrant del moviment feminista. És la primera dona a tenir una retrospectiva al MOMA de Nova York.

[4 x 0,20]

Proves d'accés a la Universitat 2024, convocatòria ordinària. Criteri específic d'avaluació

Anàlisi formal i estilística [2 punts]:

Estil:

- Es tracta d'un estil molt personal lligat a la trajectòria de l'artista. S'accepten, tot i així, expressionisme, Neoexpressionisme, Potsmodern.

[0,25]

Característiques:

- Escultura exempta monumental.
- Forma part d'una sèrie feta als anys 90, la primera d'elles es va instal·lar a la Tate Modern (Londres).
- Materials usats: acer inoxidable, bronze i marbre.
- La figura és una aranya gegantina amb vuit potes irregulars.
- Potes fetes amb planxes de bronze amb patina de color negre.
- Al ventre hi ha uns rocs de marbre.
- Voluntat de recerca de contrast entre els materials.
- Dicotomia buscada entre lleugeresa i brutalitat.

Antecedents i influències:

Expressionisme abstracte.

Surrealisme.

Biografia i obra de Frida Kahlo.

Postminimalisme.

[7 ítems correctes màxima puntuació: 1,75]

Interpretació conceptual: tema, significat, funció, comanda...

El tema de l'aranya és present en dibuixos de l'autora des de la dècada dels 40.

Caracteritza l'autora la creació a partir de sèries temàtiques.

L'aranya és una metàfora de la mare, com evidencia el títol de l'obra.

Escultura amb una funció pública i caràcter urbà.

Aquest exemplar forma part de la urbanització de la riba del Nerbión amb la construcció del museu Guggenheim (inaugurat el 1997).

[0,50]

Proves d'accés a la Universitat 2024, convocatòria ordinària. Criteri específic d'avaluació

Referències autobiogràfiques a la seva infantesa.

Influència de la psicoanàlisi.

La mare era teixidora, protectora i depredadora alhora, conseqüència d'un concepte patriarcal de família amb conflictes (pare infidel i mare còmplice).

La teranyina és un element protector dels ous i un parany de cacera.

Obra de caràcter emocional.

Existeix una reivindicació feminista, denúncia del valor de gènere dictats a les dones en les societats hegemòniques heteropatriarcal.

[0,50]

Exercici 2

Obra 1. Partenó (Atenes) [5 punts]

a)

[1 punt]

Datació:

- 447-432 aC (es pot admetre mitjan segle V aC, dècades centrals del s. V aC, fins i tot la segona meitat del segle V aC).

[0,20 punts]

Context històric i cultural:

- Imperi atenenc/Lliga de Delos.
- Període constructiu d'obres públiques de Pèricles.
- Celebració de la victòria dels grecs sobre els perses a les Guerres Mèdiques.
- Època daurada d'Atenes.
- Desenvolupament de la tragèdia grega (Èsquil, Sòfocles, Eurípides).
- Desenvolupament de la filosofia.
- Tensió entre Atenes i Esparta (guerra del Peloponès).
- Aparició de grans figures de l'escultura i la pintura del classicisme grec (Fídies, Policret, Miró, Hagelades, Polignot, Micó).

[4 x 0,20]

Proves d'accés a la Universitat 2024, convocatòria ordinària. Criteri específic d'avaluació

b)

[1 punt]

Estil: Art grec clàssic, estil dòric.

[0,25 punts]

Característiques:

- Trencament de la llei de la frontalitat de l'escultura arcaica.
- Ús del contraposat (*contrapposto*).
- Bronze (tècnica de la fosa perduda).
- Voluntat de reflectir una idea de bellesa.
- Ús del cànon de proporcions, entesa com la relació harmònica entre les parts constitutives del cos humà.
- Anatomia naturalista (tot i l'idealisme de les obres).

[3 ítems: 0,25 punts x 3]

c)

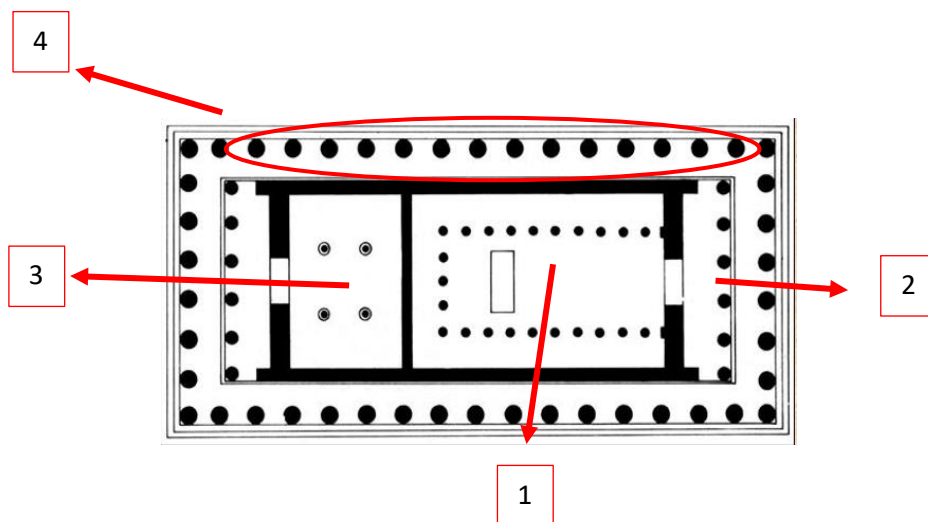
[1 punt].

- D'esquerra a dreta són: dòric, jònic, corinti, toscà i compost.

[0,20 punts x 5]

d)

[1 punt].

1. Naos. 2. Pronaos. 3. Opistòdom. 4. Peristil.

[0,25 punts x 4]

Proves d'accés a la Universitat 2024, convocatòria ordinària. Criteri específic d'avaluació

e)

Cal valorar el grau d'argumentació, tant se val si a favor o en contra del retorn de les obres de Londres, com sí han fet els Museus Vaticans. Tenir en compte la capacitat de raonar sobre la qüestió i l'exposició dels diversos criteris, com ara la proximitat al monument al qual pertanyen, la garantia de condicions conservatives patrimonials idèntiques, la restitució del passat i les polítiques colonials, la pèrdua o l'increment dels visitants en els museus afectats. Qualsevol aportació ben raonada ha de ser valorada amb la màxima puntuació.

0 = En blanc.

0,50 = Argumentació suficient.

0,75 = Argumentació satisfactòria.

1 = Argumentació molt satisfactòria.

Obra 2. La Mare de Déu dels Consellers, de Lluís Dalmau.

a)

[1 punt]

Datació:

- 1443-1445 (s'admet primera meitat o mitjans segle XV).

[0,20 punts]

Context històric i cultural:

- Darrera etapa del Gòtic i primera del Renaixement.
- Prosperitat de les ciutats a Europa. Poder de la burgesia i dels estaments ciutadans en els governs comunals.
- A Catalunya, importància de les institucions pròpies: Consell de Cent.
- Expansió territorial de la Corona catalanoaragonesa per la Mediterrània.
- Inici de l'Humanisme i fundació de les primeres universitats a Itàlia.
- La Querella de les dones.

[4 x 0,20]

Proves d'accés a la Universitat 2024, convocatòria ordinària. Criteri específic d'avaluació

b)

[1 punt]

Estil:

- Gòtic, gòtic hispanoflamenc.

[0'25]

Obres arquitectòniques:

- És vàlida qualsevol obra arquitectònica d'estil gòtic, poden ser: catedral de Burgos, catedral de Lleó, església de Santa Maria del Mar, catedral de Girona, Llotja dels Mercaders de València, la catedral de Palma de Mallorca... L'enumeració exhaustiva seria infinita.

[3 x 0'25]

c)

[1 punt]

- Oli i tremp sobre fusta.
- Factura molt detallada en les textures de la roba, el paisatge del fons, lletres dels cantorals, pinacles i escultures del tron, arquitectura gòtica pintada...
- Veladures en el tractament de les carnacions i vel translúcid del Nen Jesús.
- Harmonia cromàtica (verds, vermells i blaus) que contrasta amb els ocres i grisos de l'arquitectura pintada.
- L'escena és emmarcada per una arquitectura de Gòtic flamíger que distribueix els diferents grups.
- Superposició de plans amb la finalitat de fingir la profunditat: Mare de Déu, consellers, sants, cantaires i, finalment, paisatge.
- El paviment enrajolat també reforça la sensació de profunditat (tercera dimensió).

[5 x 0,20]

Proves d'accés a la Universitat 2024, convocatòria ordinària. Criteri específic d'avaluació

d)

[1 punt]

Iconografia: al centre la Mare de Déu amb el nen Jesús. A l'esquerra de la composició es representa santa Eulàlia –patrona en l'època medieval de Barcelona– amb tres consellers de la ciutat, i a la dreta sant Andreu –quan es feien les insaculacions al Consell de Cent– amb dos consellers més (vestits amb la característica gramalla vermella). El 30 de novembre, festivitat del sant, és quan s'escollien els cinc consellers en cap del Consell de Cent.

[0,50]

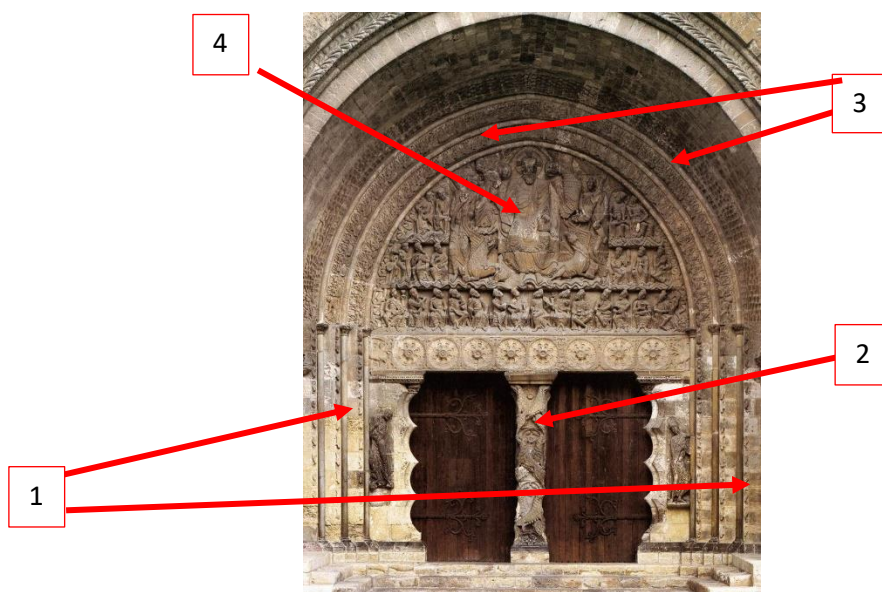
Funció: commemorativa i pregària. Retrat dels cinc consellers del Consell de Cent.
Destinada a la Capella de la Casa de la Ciutat.

[0,50]

e)

[1 punt]

1. Brancals 2. Mainell. 3. Arquivoltes 4. Timpà

Obra 3. *David*, de Donatello. Florència, Museu Nacional del Bargello.

a)

[1 punt]

Datació:

- Ca. 1440. S'admet: dècades centrals del segle XV (o del *Quattrocento*).

[0,20 punts]

Context històric i cultural:

- Auge econòmic i demogràfic a Europa amb el desenvolupament d'una cultura urbana.
- A Europa els poders monàrquics s'enforteixen (ca. 1500), es creen gran estats com en el cas d'Espanya i de França, però perviuen les ciutats estat, capitanejades per una família o un patriciat urbà, amb l'inici de la davallada d'aquest sistema.
- És la Itàlia del Renaixement, subdividida en estats i amb l'epicentre artístic a Florència (monopoli dels Mèdici).
- Influència de l'Humanisme, voluntat de recuperar la cultura clàssica a les arts, les lletres, la política...
- Filosofia antropocèntrica i també neoplatònica.
- Descobriments geogràfics de les corones espanyola i portuguesa; aparició de nous paradigmes.
- Descobriment de la impremta.
- Les veus reformistes en l'Església evoquen en la Reforma protestant (Luter, *Tesis de Wittenberg*, 1517). El saqueig de Roma (*il sacco di Roma*) (1527).

[4 x 0,20]

Proves d'accés a la Universitat 2024, convocatòria ordinària. Criteri específic d'avaluació

b)

[1 punt]

Estil:

- Renaixentista, primer Renaixement, Renaixement primerenc, *Quattrocento*...

[0,25]

Característiques:

- Recuperació dels ordres arquitectònics de l'antiguitat (dòric, jònic, corinti, toscà i compost).
- Inspiració en els models arquitectònics de l'antiguitat romana.
- Ús de l'arc de mig punt i de l'arquitectura amb llinda.
- Preferència per les plantes centralitzades associades a la perfecció geomètrica i en conseqüència a la divinitat.
- Sistema modular de l'espai.
- Projectió dels edificis a escala humana. L'home com a mòdul referencial.
- Pervivència de la planta basilical o de creu llatina també a les esglésies.
- Definició de nous models tipològics per a residències unifamiliars urbanes i suburbanes (palaus i vil·les).
- Concepció teòrica de l'arquitectura (tractat de Leon Battista Alberti).
- Projectió urbanística, teòrica (Sforzinda) i pràctica (Pienza...).

[3 x 0,25]

c)

[1 punt]

Escultura exempta o d'embaum rodó.

Feta de bronze amb la tècnica de fosa a la cera perduda, recuperada de l'antiguitat per mitjà de fonts literàries i exemples preservats.

Restes de bronze sobredaurat després de la restauració, per exemple al barret.

Figura nua de David com un heroi del classicisme.

Actitud pensativa.

Model de l'antiguitat a partir del contraposat (*contrapposto*), de la recerca d'un ideal de bellesa i de l'ús d'un cànon de proporcions.

Proves d'accés a la Universitat 2024, convocatòria ordinària. Criteri específic d'avaluació

Composició estudiada per afavorir la seva intel·ligibilitat multifocal.

Predomini de la línia corba i sinuosa.

[5 x 0,20]

d)

[1 punt]

Tema:

- Tema bíblic, de l'Antic Testament.
- De manera majoritària s'interpreta com una representació del pastor David (rei d'Israel) després de vèncer Goliat, quan encara sosté una pedra a la mà i té l'espasa desembeinada.
- El cap seccionat del gegant és a la base de l'escultura en forma de garlanda de llorer, símbols les dues coses de victòria o triomf.
- Alguns historiadors (com Alessandro Parronchi) exposen una ambigüitat buscada amb el mite de Mercuri i Argus, d'aquí la nuesa del vencedor, divinitat protectora del comerç (base de la riquesa dels Mèdici).

[0,50]

Funció, significat, públics...

- Obra procedent d'una residència privada dels Mèdici.
- El relat bíblic és una metàfora de la victòria de l'aparentment feble sobre el fort.
- Hi ha diverses teories interpretatives: polítiques, el triomf de la República de Florència damunt el ducat de Milà; poètiques (celebració d'un certamen literari); biogràfiques...

[0,50]

e)

1. Aquestes temàtiques solen ser habituals en la pintura espanyola del Barroc?

No. Hi ha un predomini de la pintura religiosa i del retrat al servei del poder eclesiàstic i civil.

[0,50]

2. Quins grups socials compraven aquesta mena d'obres? A quins espais anaven destinades?

La burgesia, els mercaders a l'engròs, els comerciants...

Decoració de les seves residències privades, preferentment; d'aquí les seves dimensions reduïdes.

[0,50]

SÈRIE 5

Exercici 1

[5 punts]

OPCIÓ A

1.

[1 punt]

- Existència dels quatre blocs, encara que no estiguin explicitats com a tals: *Fitxa tècnica*, *Context històric*, *Anàlisi formal i estilística* i *Interpretació conceptual*.

[0'50]

- En funció del grau de detall i correcció.

[0'50]

2.

[4 punts]

Datació:

- 1814 (s'admeten: primer terç o primer quart del segle XIX. Primeres dècades del segle XIX. Però cal tenir en compte que respon a un fet contemporani que cal conèixer per interpretar de manera correcta l'obra).

[0'20]

Context històric i cultural:

- Constitució de 1812. Les corts de Cadis.
- Guerra del francès i regnat de Ferran VII a Espanya.
- El marc internacional és la Revolució francesa i la figura de Napoleó i l'imperi francès.
- Les idees de La Il·lustració i la seva expansió europea.
- Història d'Espanya: invasió francesa, Restauració i Trienni liberal.
- Trajectòria vital i artística de Goya. Incidència en el seu malestar i contradicció vital.

[4 x 0'20]

Anàlisi formal i estilística [2 punts]:

Estil:

- Romanticisme. Artista de personalitat i estil singulars, es pot admetre goyesc.

[0'25]

Característiques:

- Pintura a l'oli de gran format.
- Composició oberta.
- Predomini del color sobre el dibuix.
- Ús intencionat de la llum i el clarobscur.
- Gama cromàtica fosca amb dos punts de llum: fanal i figura de camisa blanca.
- Pinzellada solta i breu (poc descriptiva).
- Realisme en la representació de les figures, de l'acció i del context paisatgístic.
- Expressió dramàtica a través del gest de les extremitats i facial de les figures.
- Dinamisme amb les diagonals compositives i els escorços dels personatges.
- Dualitat i maniqueisme entre els dos grups de personatges, esquerra i dreta.
- Protagonisme de la figura amb els braços oberts.

- Brutalitat de l'acció: un afusellament.
- Interpel·lació a l'espectador emplaçant les figures més sagnants a primer terme.

Antecedents i influències:

- Estil naturalista del barroc, en particular Velázquez i Rembrandt.
- L'obra de Goya té una influència indubtable en la pintura d'història espanyola del segle XIX.
- També en la figura de Picasso, i les seves obres de compromís històric.

[7 x 0,75 = 1'75]

Interpretació conceptual: tema, funció o destinació, significat... [1 punt]:

- Es representa un tema d'història contemporània (sis anys després), quan el poble de Madrid el maig de 1808 es revolta contra les tropes napoleòniques i els efectes dramàtics d'aquesta actuació, el 3 de maig a la muntanya del Príncipe Pío.
- La pintura fa parella amb *La càrrega dels mamelucs*, o *El 2 de maig de 1808*.
- Comanda estatal del govern de la Regència de les Corts de Cadis amb destinació desconeguda.
- Nou concepte d'heroisme.
- Simbolisme amb la Passió de Crist per la col·locació i nafres del personatge central.

[0'50]

- Posicionament del pintor davant de la barbàrie i la crueltat de qualsevol guerra.
- Protagonisme de les víctimes, del poble.
- Desencís del pintor de cort davant dels francesos i de la restauració borbònica a partir del seva ideologia liberal.
- Pacifisme i antibel·licisme.

[0'50]

OPCIÓ B

1.

[1 punt]

- Existència dels quatre blocs, encara que no estiguin explicitats com a tals: *Fitxa tècnica*, *Context històric*, *Anàlisi formal i estilística* i *Interpretació conceptual*.

[0'50]

- En funció del grau de detall i correcció.

[0'50]

2.

[4 punts]

Datació:

- 1906-1912 (S'admet finals del segle XIX o inicis del segle XX).

[0'20]

Context històric i cultural:

- Consolidació dels Estats Units d'Amèrica.
- Segona revolució industrial.
- Auge de la burgesia a Europa.
- Catalanisme polític i Renaixença.
- Consolidació del moviment obrer a Catalunya. Setmana tràgica.
- Naturalisme i simbolisme literaris. Generació del 98.
- Possibilitats artístiques del ferro.
- La fotografia i la seva incidència en la resta d'arts visuals.
- Inici de les avantguardes artístiques, caracteritzades per la voluntat de ruptura.
- Capitalitat artística a París.
- Pervivència de l'*Art Nouveau* en diversos països europeus, en la seva doble vessant innovadora i burgesa.
- Trajectòria vital i artística de l'arquitecte.

[4 x 0'20]

Anàlisi formal i estilística [2 punts]:

Estil:

- Modernisme (s'admeten altres sinònims: *Art nouveau...*).

[0'25]

Característiques:

- Edifici d'habitatges subdividit en planta baixa, cinc pisos i golfes.
- Predomini de la línia corba en planta i alçària.
- Planta lliure.
- Façana de pedra de formes sinuoses i obertures capritxoses.
- El mur exterior no té una funció de sosteniment. És una estructura autònoma a partir d'un sistema de bigues i tensors de ferro.
- Columnes de ferro i estructura autoportant.
- Les baranes de la façana, de ferro colat, potencien l'efecte escultòric de l'edifici.
- Els habitatges tenen coberta embigada, oculta rere un sostre de guix amb formes corbes.
- Les golfes són cobertes amb arcs parabòlics de maó.
- Fusió de la caixa d'escala amb els patis interiors.
- Dos patis, també asimètrics, il·luminen i ventilen l'interior.
- Les caixes dels ascensors i de ventilació al terrat són recobertes amb peces de ceràmica, tècnica coneguda com a trencadís.
- Els tancaments de fusta i el mobiliari són disseny també d'Antoni Gaudí.

Antecedents i influències:

- Inspiració en les formes de la naturalesa.
- Evolució del llenguatge gaudinià, de gran originalitat.
- Influència en els seguidors de Gaudí i en l'arquitectura expressionista alemanya (Erich Mendelsohn, Bruno Taut).

[7 x 0,75 = 1'75]

Interpretació conceptual: funció, destinació, significat... [1 punt]:

- És un edifici d'habitatges a la cruïlla de Passeig de Gràcia amb Provença comanda de la família Milà, d'aquí el seu nom.
- S'integra en la urbanització del Passeig de Gràcia.
- Aplicació d'estructures industrials a l'habitatge burgès.
- Prototipus d'habitatge de l'alta burgesia barcelonina

[0'50]

- Exemple d'art total, ideari estètic de l'arquitecte. Integració de tècnica constructiva moderna amb els oficis i les arts.
- Referències a la naturalesa.
- Eliminació d'alguns elements religiosos de la façana (Verge del Roser), però es mantenen les inscripcions i símbols marians (cornisa).

[0'50]

Exercici 2

[5 punts]

Obra 1.

Laocoont i els seus fills (Roma, Museus vaticans) [5 punts].

a)

[1 punt].

Datació:

- Obra de datació complexa. Es valorarà qualsevol datació que entri en època hel·lenística, des del s. II aC al segle I dC. I.

[0.20]

Context històric i cultural:

- Període hel·lenístic, comprèn del 323 aC al 31 aC.
- Pèrdua de capitalitat artística d'Atenes.
- Expansió pel món de la cultura grega a causa de les conquestes d'Alexandre el Gran.
- Rellevància cultural del món grec oriental: Pèrgam, Halicarnàs, Alexandria, Rodes.
- Desenvolupament d'una important escola escultòrica a Rodes.
- Trasllat d'artistes grecs a Roma.
- Plini el Vell (s. IdC.) considera que es tracta d'una obra superior a totes les altres de l'antiguitat, tant en escultura com en pintura.

[4 x 0'20]

b)

Estil: Art grec hel·lenístic.

[0.25]

Característiques:

- Basada en l'ordre i en la raó.
- Sistema de construcció arquivada.
- Utilització de la pedra.
- Recerca de l'harmonia o proporció visual.
- Existència de tres ordres columnaris o arquitectònics: dòric, jònic i corinti.
- El temple és l'edifici religiós més important.
- En l'arquitectura civil es desenvolupen les tipologies de teatre, odeó, estadi o palestra.

[3 x 0.25]

c)

[1 punt].

- Talla de marbre.
- Intens treball amb el trepant.
- Grup escultòric.
- Composició en forma piramidal.
- Predomini del dinamisme i l'emoció turbulenta en lloc de la serenitat clàssica del període precedent de l'art grec.
- Utilització de diagonals i escorços per recrear el moviment.
- Expressió grandiloqüent de les emocions a través de les extremitats i els rostres.
- Manifestació del *pathos*.

[5 x 0.20]

d)

[1 punt].

Explicació del tema en funció de les fonts literàries:

- Tema literari i al·legòric
- El tema apareix a la Iliupersis d'Arctinos de Milet i l'Eneida de Virgili. No a la Iliada d'Homer, com tampoc el tema del cavall.
- Les versions gregues del mite parlen de la mort d'un fill de Laocoont, mentre que la llatina fa referència a dos fills. Per tant, sembla que el grup s'inspira en les versions llatines.

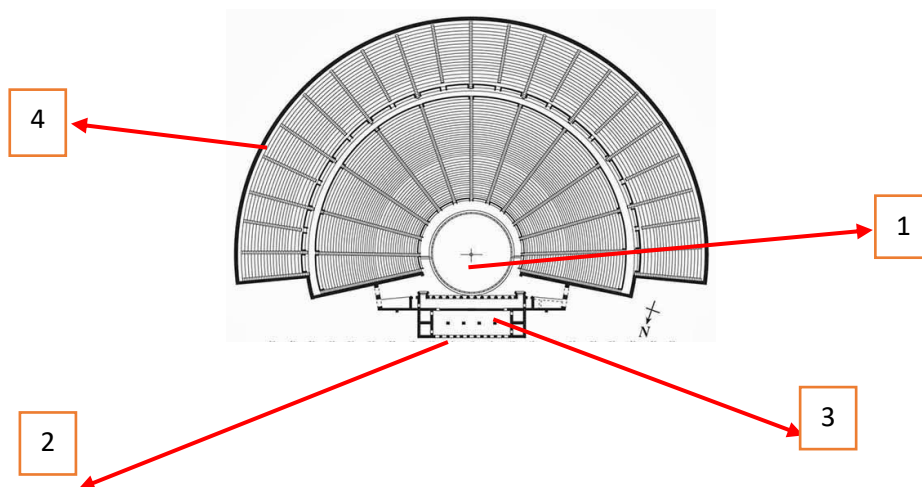
[0.50]

- Es representa el moment en el qual unes serps monstruoses ataquen el sacerdot Laocoont i els seus fills i els causen la mort. El sacerdot troia havia advertit els seus conciutadans que no es refiessin del cavall de fusta regalat pels grecs. De seguida, dues serps enormes van sortir del mar i el maten juntament amb els seus dos fills. Els troians ho van interpretar com un càstig diví i entraren el cavall a la ciutat.
- El motiu de la mort té dues versions diferents: càstig d'Apol·lo, perquè es va casar contra les seves ordres, o d'Atena, partidària de la victòria grega.

[0.50]

e)

[1 punt].

1. Orchestra. 2. Skene. 3. Proskenion. 4. Koilon

[4 x 0.20]

Característica que roman:

- La planta semicircular de l'escenari.
- La graderia esglaonada i ascendent.
- Passadissos verticals i horitzontals d'accés.

[0.20 punt]

Obra 2.

La mesquita, de Còrdova.

a)

[1 punt].

Datació:

- 785-788 (inici amb Abderrahman I). Ampliada de manera successiva al llarg dels segles IX i X (833, 855, 962, 966, 987).

[0.20]

Context històric i cultural:

- Mahoma (571-632) i la fundació de la religió islàmica.
- Hègira i expansió de l'Islam amb l'establiment de la seva capital a Damasc.
- 711: invasió islàmica de la península ibèrica en temps visigot.
- Establiment de al-Àndalus i inici de la recuperació cristiana de la península.
- Tres etapes de la presència islàmica a la península ibèrica: època omeia o califal (755-1000); època almohade (1153-1212); i, època nassarita (1238-1492).
- Mesquita construïda en temps del califat i damunt d'una església visigoda dedicada a sant Vicenç
- Període del califat de Còrdova, independent de Damasc.

[4 x 0'20]

b)

[1 punt].

Estil:

- Estil hispanomusulmà. Es poden fer constar influències: romanes, bizantines, visigodes.

[0.25]

Característiques pintura romànica:

- Colors plans i contrastats.
- Contorn de les figures i dels motius en negre.
- Figures hieràtiques (poc expressives).
- Resolució formal estereotipada: volum dels plecs, anatomies, rostres...
- Absència de la perspectiva lineal.
- Disposició de les escenes per franges horitzontals.

- Predomini de la temàtica religiosa: bíblica i hagiogràfica.
- Diferents suports: fusta, mur, pergamí...

[3 x 0'25]

c)

[1 punt].

- Edifici de planta rectangular dividit en dues parts (coberta i descoberta) i envoltat per un mur perimetral on hi ha diverses portes que donen accés a l'interior, sense destacar una façana principal.
- A l'exterior s'identifiquen els contraforts i els merlets.
- La part descoberta és un pati de tarongers amb el minaret i fonts rituals.
- La sala d'oració és dividida en nombroses naus per mitjà de columnes amb dues fileres d'arcs sobreposats de mig punt i de ferradura, que caracteritzen la seva bicromia (blanc i vermell).
- A l'interior, l'efecte resultant se sol associar amb un bosc de columnes.
- Aprofitament d'elements arquitectònics i escultòrics d'èpoques anteriors (romana i visigoda): fusts i capitells.
- Ampliació amb vuit naus que se sumen a les existents.
- Al final de la nau central hi ha el mihrab, l'espai de major importància ritual, i de rellevància també arquitectònica a través de les cúpules amb arcs entrecreuats.
- Ús de materials constructius econòmics.
- Absència de figuració en la decoració. Predomini de l'ornamentació vegetal, geomètrica i cal·ligràfica.
- Estucs i ceràmica com a revestiments arquitectònics.
- Influència de l'art romà, visigot i bizantí.

[5 x 0'20]

d)

[1 punt].

- La mesquita és l'edifici de culte de la religió islàmica, on els fidels adoren Al·là.
- Al centre, avui s'hi emplaça la catedral de Còrdova, erigida després de 1523, la construcció de la qual va permetre la pervivència d'aquest espectacular edifici fins a l'actualitat.

[0'50]

- Un dels murs és orientat a la Meca, com indiquen els preceptes de la religió islàmica.
- El *mihrab* s'orienta a Damasc.
- La *maqsura*, al seu davant, està reservat a les autoritats.

- Altres espais amb funció i denominació específica són *hàram* (sala oració), pati (*sahn*), fonts rituals per a les ablucions (*sabil*) o minaret (torre des d'on es crida a la pregària).

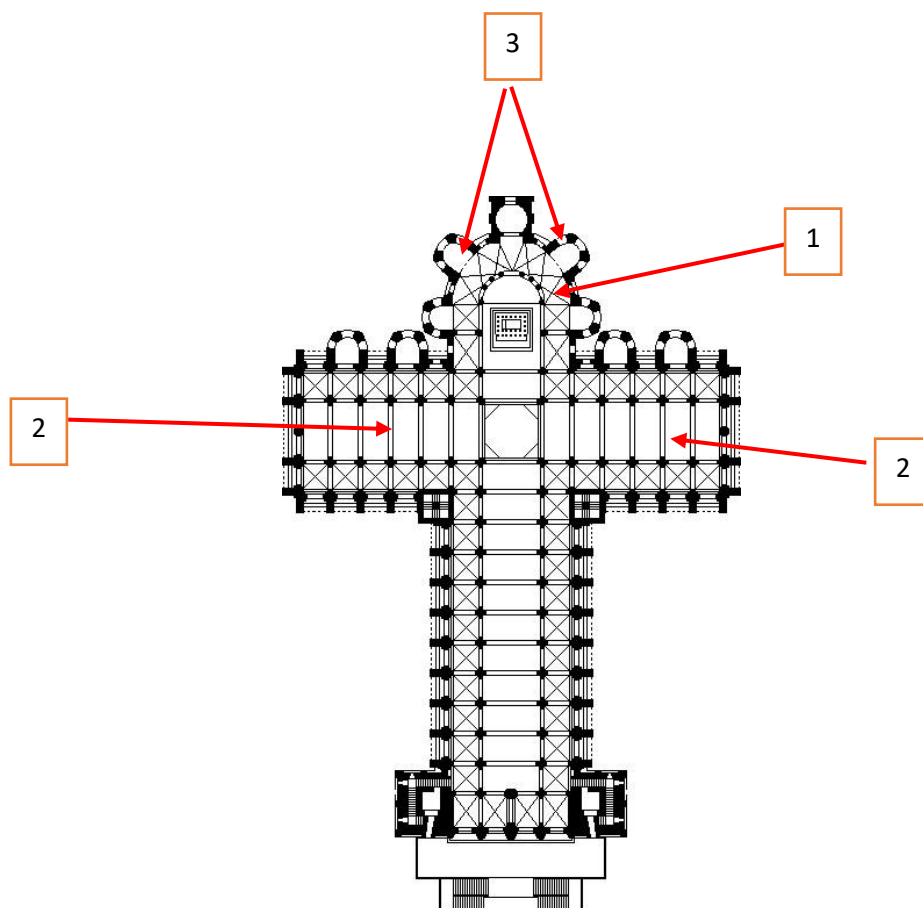
[0'50]

e)

Planta: Creu llatina.

[0'25]

Situeu a la planta:

[3 x 0'25]

Obra 3.

L'escola d'Atenes, de Rafael d'Urbino.

a)

[1 punt].

Datació:

- Entre 1509 i 1512 (concepció i realització). S'admet: primer terç o primer quart del segle XV. Primera dècada del segle XV. Primers anys del segle XV. També la denominació italiana *Cinquecento*.

[0.20]

Context històric i cultural del període:

- Inici de l'alt Renaixement o del Renaixement madur.
- Itàlia dividida en petits estats i inici de construcció de les grans monarquies europees (Espanya i França).
- Regnats dels reis catòlics i de Carles I a la Corona espanyola.
- Consolidació de la política colonial als virregnats americans.
- Lliga Santa contra la monarquia francesa. El Saco de Roma.
- Lluita territorial entre protestants i catòlics al cor d'Europa.
- Invenció i expansió de la impremta a Europa.

[4 x 0'20]

b)

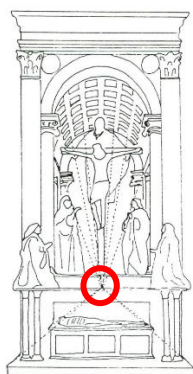
[1 punt].

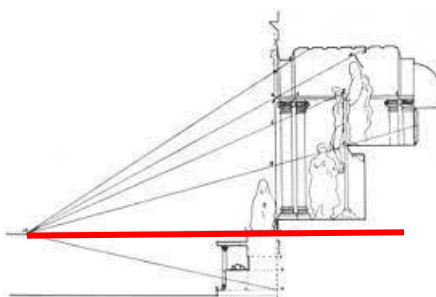
Estil:

- Renaixement. Alt Renaixement. Renaixement madur. Cinquecento.

[0.25]

1. Punt de fuga

2. Línia de l'horitzó

3. Figures dels donants.

[3 x 0.25]

c)

[1 punt].

- Pintura al bon fresc de mida monumental.
- Predomini de la línia sobre el color.
- Llum diürna i colors intensos.
- Ambientació de l'escena en un interior arquitectònic d'inspiració antiga. Influència de l'arquitectura de Bramante (projecte de Sant Pere del Vaticà).
- Ordenació dels grups per mitjà de l'arquitectura.
- Distribució simètrica dels grups de figures, presidits per les dues del centre dempeus.
- Composició tancada.
- Ambientació a l'antiga en les robes de les figures i el context de l'acció.
- Realisme en el tractament del rostre.

[5 x 0.20]

d)

[1 punt].

- El tema es remunta a l'antiguitat clàssica amb la representació de *Plató conversant amb els seus deixebles* o *l'Acadèmia de Plató*, però aquí es concep de manera àmplia i contextualitzant un debat o una lliçó filosòfica presidida per les dues figures centrals, Plató (amb el llibre del *Timeu*) i Aristòtil (amb el d'Ètica) amb un gest retòric també contrastat.

- És difícil consensuar la identitat històrica i els models usats de cadascuna de les figures. Però en el rostre de Plató es reconeix a Leonardo da Vinci i en el d'Heràclit el de Miquel Àngel, recolzat en els esglaons i incorporat després de l'esbós. Entre els filòsofs de l'Antiguitat s'inclou Hipatia d'Alexandria.

[0.50]

- Decoració pictòrica de la *Stanza della Segnatura* del Palau Apostòlic de la Ciutat del Vaticà. Una comanda del pontífex Juli II. *L'escola d'Atenes* s'integra així en un conjunt de quatre frescos que simbolitzen: la Filosofia (Escola d'Atenes), la Poesia, les Arts i la Música (el Parnàs), la Teologia (La disputa del Sagrament) i el Dret (Virtuts i Lleis).
- Malgrat l'existència de diverses interpretacions se sol identificar els diversos grups de personatges de *L'escola d'Atenes* amb les arts del *Trivium* (Gramàtica, Retòrica i Dialèctica) i del *Quadrivium* (Música, Aritmètica, Astronomia i Geometria) protegides pels déus Apol·lo i Minerva i representades pels filòsofs Plató i Aristòtil.

[0.50]

e)

[1 punt].

- Per l'absència de narració (excusa) mitològica, històrica, literària o al·legòrica. Així, per exemple, en les dues pintures reproduïdes es remet a figures mitològiques: Venus i Dànae. La pintura de Manet és realista i costumista. Una activitat dominical de lleure en un parc públic amb una dona despullada que ens mira. La indumentària dels homes ens situa en el present d'aleshores. Una dona real nua amb homes artistes s'identificava amb uns prostitutes. Una provocació per part del pintor a la societat del moment.
- Valorar el grau d'argumentació dins els paràmetres oportuns a dalt especificats.
 - En blanc = 0
 - Argumentació suficient = 0'50
 - Argumentació satisfactòria = 0'75
 - Argumentació molt satisfactòria = 1'00.